

Sectorplan 11 Kunststof

I Afbakening

Kunststofafval komt in hoofdzaak vrij bij de productie en verwerking van kunststoffen of kunststofproducten. Ook gescheiden ingezameld kunststofafval en kunststofafval dat ontstaat na sloop-, demontage-, scheidings- en sorteringsactiviteiten, vallen onder dit sectorplan.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

| Voor deze afvalstoffen | zie... |
|---|---|
| Niet gescheiden ingezameld of nagescheiden kunststofafval in huishoudelijk restafval | Sectorplan 1: Huishoudelijk restafval (inclusief grof) |
| Kunststof in shredderafval | Sectorplan 27: Shredderafval |
| Gemengde sorteerfracties die ontstaan bij de bewerking van bouw- en sloopafval en daarmee in samenstelling vergelijkbaar bedrijfsafval en (grof) huishoudelijk afval en het bij particulieren vrijkomende (ongesorteerd) verbouwingsafval | Sectorplan 28: Gemengd bouw- en sloopafval en gemengde fracties |
| Kunststofverpakkingen en drankenkartons | Sectorplan 41: Verpakkingen algemeen |
| Autowrakken | Sectorplan 51: Autowrakken |
| Autobanden | Sectorplan 52: Autobanden |

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor de be- en verwerking van kunststofafval is nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik.

Voor kunststofafval waarvoor materiaalhergebruik niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat het te sterk is verontreinigd of is verkleefd met andere materialen, is de minimumstandaard verbranden als vorm van verwijdering.

III In- en uitvoer

Als kunststof als Groene lijst-afvalstof kan worden aangemerkt, is de procedure voor (voorlopige) nuttige toepassing beschreven in paragraaf 12.3 [#link#](#) van het beleidskader.

Voor in- en uitvoer voor (voorlopige) verwijdering, en die gevallen waarin voor (voorlopige) nuttige toepassing sprake is van de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming, zijn het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures opgenomen in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader. De uitwerking voor kunststofafval is:

(Voorlopige) verwijdering

Uitvoer van (niet-herbruikbaar) kunststofafval voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel niet toegestaan, omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Uitvoer van niet-herbruikbaar kunststofafval voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan.

In- en uitvoer van (niet-herbruikbaar) kunststofafval voor voorlopige verwijdering zijn in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

Invoer van (niet-herbruikbaar) kunststofafval voor storten is op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Invoer voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel niet toegestaan, omdat de verwerking niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

Invoer van niet-herbruikbaar kunststofafval voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan.

Invoer voor voorlopige verwijdering is in beginsel niet toegestaan wanneer als vervolgbehandeling de overgebrachte afvalstof geheel wordt verbrand, tenzij het niet-herbruikbaar kunststofafval betreft.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Het toetsingskader hiervoor is paragraaf 12.6 [#link#](#) van het beleidskader. Voor kunststofafval geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Omvang afvalstof

De totale productie aan gescheiden ingezameld kunststofafval in Nederland bedraagt ongeveer 127 kton. Dit is exclusief kunststof verpakkingsafval (230 kton, situatie 2005).

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, dan is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

| |
|--|
| 020104, 070213, 120105, 150102, 160119, 170203, 170204, 200139 |
|--|

Monitoring

De monitoring van kunststofafval vindt jaarlijks plaats op basis van de CBS-enquête Gemeentelijk afval, de bedrijfsafvalstoffenstatistiek van het CBS en de meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. Hiermee wordt inzicht verkregen in de door en/of in opdracht van gemeenten en/of bedrijven ingezamelde hoeveelheden kunststoffen. SenterNovem UA rapporteert jaarlijks over de monitoring en de resultaten [#link#](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor kunststofafval zijn de in het kader van de IPPC-richtlijn [#link#](#) opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREFs)' betrokken. Deze documenten zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten [#link#](#) aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van de BBT. De meeste bepalingen betreffende kunststof gaan echter over de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verwerking van kunststoffen, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

In een aantal gevallen zijn echter wel als BBT aangemerkte bepalingen van toepassing waaruit volgt dat de afvalstof ten minste een specifiekere be/verwerking moet ondergaan dan de minimumstandaard voorschrijft. Hier stelt de BREF verdergaande of meer specifieke eisen dan de minimumstandaard. In deze gevallen moet de vergunningverlener per specifiek geval beoordelen of betreffende passage uit de BREF in dat geval betekent dat vergunningverlening conform de minimumstandaard onvoldoende hoogwaardig is en de eisen uit de BREF uitgangspunt zijn voor vergunningverlening. Als indicatie is [hier #link#](#) in een aantal gevallen/deelstromen genoemd waarvoor de BREF een meer specifieke eis stelt dan de minimumstandaard.

Hoogwaardigheid van verwerking

De minimumstandaard sluit aan bij het streven naar het sluiten van kringlopen en het nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze en met zo min mogelijk verlies aan kwaliteit (zie ook het hoofdstuk 'Ketengericht afvalbeleid' [#link#](#) van het beleidskader). Verwerking van kunststofafval volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat bewerkingen van de reststoffen nodig zijn die grote negatieve gevolgen voor het milieu hebben. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

De minimumstandaard houdt in dat geen vergunning mag worden verleend voor het verbranden (in de vorm van verwijdering) van gescheiden ingezameld of afgescheiden kunststofafval dat geschikt is voor nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik.

De minimumstandaard voor technisch niet-herbruikbaar kunststofafval is verbranding als vorm van verwijdering en biedt ruimte voor nuttige toepassing in de vorm van gebruik als brandstof. De belangrijkste achtergrond van het open houden van de optie verbranden als vorm van verwijdering is om de minimumstandaard werkbaar te houden en ook voor partijen die onverhoopt (technisch)

niet geschikt zijn voor materiaalhergebruik een minimale hoogwaardigheid in het LAP vast te leggen.

Relatie tot de praktijk in Nederland

De minimumstandaard sluit aan bij de bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker. Voor kunststof uit de verwerking van autowrakken en langcyclische PVC-producten is al een specifieke beheerstructuur opgezet.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

De wijze van verwerking van kunststofafval in het buitenland is in een aantal gevallen laagwaardiger dan de minimumstandaard. Op grond van het zelfverzorgingsbeginsel wordt uitvoer voor verwijdering door storten van kunststofafval of verbranden van herbruikbaar kunststofafval in beginsel niet toegestaan.

Kosteneffectiviteit

Gescheiden inzamelen of scheiden uit een mengstroom, bewerken en vervolgens nuttig toepassen in de vorm van materiaalhergebruik van kunststofafval is doorgaans goedkoper dan integrale inzameling en verwijderen door verbranden. De kostenvoordelen worden niet zozeer bereikt door gescheiden inzameling, maar door de economische waarde van de materialen en de vermeden verwijderingskosten. Daarmee is de minimumstandaard kosteneffectief.

Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard ongewijzigd. Wel is de formulering verduidelijkt door bij niet-herbruikbare stromen verbranding als vorm van verwijdering aan te houden als minimumstandaard voor verwerking.

Specifieke aspecten/ontwikkelingen

Om de Europese Richtlijn van 95 procent hergebruik in 2015 te halen voor autowrakken, is Auto Recycling Nederland (ARN) van plan een Post Shredder Technologie-fabriek te bouwen, voor het verder scheiden van shredderresidu. Deze technologie kan wellicht ook betekenis hebben voor het opwerken van andere kunststof bevattende afvalstoffen voor materiaalhergebruik.

De minimumstandaard i.r.t. zeer schadelijke stoffen

Bij vaststelling van de minimumstandaarden in het LAP is het milieu één van de meegewogen aspecten (zie ook het hoofdstuk 'Minimumstandaard' [#link#](#) van het beleidskader). Hierbij is in het algemeen een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling van de afvalstof als uitgangspunt gehanteerd. In een aantal gevallen is in de formulering van de minimumstandaard al expliciet rekening gehouden met het mogelijk voorkomen van schadelijke componenten. Het is echter niet ondenkbaar dat ook in andere gevallen specifieke verontreinigingen in partijen afval voorkomen.

In het hoofdstuk 'Mengen' [#link#](#) van het beleidskader is aangegeven dat verspreiding van stoffen die zodanig gevaarlijk zijn dat ze onder geen beding in de stoffenkringloop mogen blijven circuleren moet worden voorkomen. Concreet gaat het om

- persistente organische verontreinigende stoffen (POP's) uit het Verdrag van Stockholm, geïmplementeerd met EU-Verordening EG/850/2004 [#link#](#).
- stoffen waarvan in het kader Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH) [#link#](#) is bepaald dat zij voldoen aan de criteria voor stoffen van zeer ernstige zorg, op grond waarvan ze kandidaat zijn voor een totale uitfasering (autorisatie).

Omdat deze zeer schadelijke stoffen niet terug in de kringloop mogen worden gebracht, mogen - op basis van genoemde regelgeving - geen handelingen worden verricht die kunnen leiden tot diffuse verspreiding van deze milieugevaarlijke stoffen. Dit kan betekenen dat verwerkingsvormen die voldoen aan de minimumstandaard in bepaalde gevallen alsnog niet kunnen worden toegestaan. Ook mogen partijen afval waarin deze milieugevaarlijke stoffen voorkomen niet worden gemengd met andere partijen afval, met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen wanneer dit kan leiden tot diffuse verspreiding van betreffende stoffen.

Omdat de betreffende stoffen in veel soorten afval kunnen voorkomen en de geformuleerde minimumstandaarden in het algemeen zijn gebaseerd op een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling, moet per situatie worden beoordeeld of (incidentele) aanwezigheid van deze stoffen te verwachten is. Bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking wordt daarom van geval tot geval afgewogen of opnemen van specifieke vergunningvoorschriften noodzakelijk is.

VI Beleid en regelgeving

Preventie

Voor het Doelgroepenbeleid Industrie hebben de samenwerkende overheden en de rubber- en kunststofverwerkende industrie een convenant gesloten met daarin afspraken over preventie en nuttige toepassing van kunststofafval uit deze industrietak. Tevens is een werkboek ontwikkeld met daarin een groot aantal preventiemogelijkheden. Bedrijven en vergunningverleners kunnen dit gebruiken bij het implementeren van preventiemogelijkheden en bij vergunningverlening.

ketengericht afvalbeleid

Kunststofafval is één van de stromen die is geselecteerd als prioritaire stroom in het programma 'Ketengericht Afvalbeleid', waarbij het programma zich in eerste instantie zal richten op PVC. Met dit programma moet de milieudruk over de hele materiaalketen worden verminderd, waarbij zowel de afvalfase als eerdere fasen (winning van grondstoffen, productie, gebruik) worden betrokken. Enerzijds kan dit leiden tot concrete maatregelen tot afvalpreventie. Daarnaast worden ook maatregelen beschouwd die ergens in de materiaalketen aangrijpen en op die plaats in de keten danwel elders in de keten leiden tot een lagere milieudruk van het geheel. Zie voor verdere uitwerking hoofdstuk 'Ketengericht afvalbeleid' [#link#](#) van het beleidskader.

Nationale regelgeving en beleid

Gevelementen

Voor kunststof gevelementen is een inzamel- en verwijderingsstructuur operationeel, uitgevoerd door de Stichting Recycling VKG (SRVKG). Dit systeem wordt gecontinueerd.

Leidingsystemen

Voor kunststof buizen is sinds 1991 een inzamel- en verwijderingstructuur operationeel, uitgevoerd door de Bureauleiding (voorheen FKS, Vereniging van Fabrikanten van Kunststofleidingsystemen). Zowel buizen van pvc, pp als pe worden ingezameld en herverwerkt.

Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

Op grond van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen gelden er stortverboden voor kunststofafval dat gescheiden wordt ingezameld, wordt nagescheiden of vrijkomt in de vorm van procesafval, productieafval of productafval van de rubber- en kunststofverwerkende industrie (categorie 13), voor kunststofafval van toegepaste land- en tuinbouwfolie (categorie 14a en 14b), en algemene stortverboden voor herbruikbaar bouw- en sloopafval (categorie 19), autowrakken, huishoudelijk afval, KWD-afval en industrieel afval (respectievelijk categorieën 16, 30, 31 en 32).

VII Achtergronden bij in- en uitvoer

Indeling op basis van Groene en Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Groene en Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage III respectievelijk bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006 [#link#](#)) vermeld die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het Verdrag van Bazel [#link#](#) en het OESO-besluit [#link#](#).

Als een code van de Groene lijst van afvalstoffen van toepassing is, hoeft voor de overbrenging van de afvalstof de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming niet te worden gevolgd, mits de afvalstoffen worden overgebracht:

- voor nuttige toepassing, en
- tussen landen die partij zijn bij het OESO-besluit, of
- naar een niet-OESO-land dat op grond van Verordening (EG) 1418/2007 [#link#](#) of Verordening (EG) 740/2008 [#link#](#) heeft aangegeven deze afvalstof te willen ontvangen zonder voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming.

Bij de overbrenging moet wel informatie aanwezig zijn als bedoeld in artikel 18 van Verordening (EG) 1013/2006 (een ingevuld formulier uit bijlage VII). De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.

Als een code van de Oranje lijst van afvalstoffen van toepassing is, of als in Verordening (EG) 1418/2007 of Verordening (EG) 740/2008 voor de overbrenging van afvalstoffen van de Groene lijst is aangegeven dat dit is vereist, moet voor de overbrenging van die afvalstof de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.

Indicatief overzicht van codes op basis van de Groene en Oranje lijst

| | |
|---|-------|
| Oranje lijst | |
| Codes op basis van Bijlage II van het Verdrag van Bazel | Y46 |
| Groene lijst | |
| Codes op basis van Bijlage IX van het Verdrag van Bazel | B3010 |

Vermeld de code van de Groene of Oranje lijst altijd bij kennisgevingen

VIII Verdere informatie

Werkboek milieumaatregelen rubber- en kunststofverwerkende industrie: <http://www.fo-industrie-rk.nl/> #link#

Indicatief overzicht van specifieke aanvullingen in de BREF's op de minimumstandaard van sectorplan 11

| BREF | BBT | situatie of afvalstroom | specifieke eis BREF |
|-------------------------|---------|---|---|
| Polymeerproductie (POL) | 13.1 | Afval bij polymerenproductie | Nuttig toepassen door hergebruik |
| Polymeerproductie (POL) | 13.1 | Afval van een noodstop in de polymerenproductie | Nuttig toepassen door hergebruik of gebruik als brandstof |
| Polymeerproductie (POL) | 13.6.7 | Afval van de productie van 'Emulsion polymerised Styrene-Butadiene Rubber (ESBR)' | Nuttig toepassen door hergebruik |
| Polymeerproductie (POL) | 13.10.8 | Niet-gevaarlijk afval van de productie van Viscose vezels | Verbranden van niet-gevaarlijk afval in een wervelbedoven en recuperatie van de warmte voor de productie van stoom of energie (elektriciteit) |